

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 158/2021-17

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a zo sudcov Petra Straku (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **EQUIS INVEST, s. r. o.**, 29. augusta 28/D, Bratislava, IČO 44 397 381, zastúpenej Advokátskou kanceláriou **VALAŠIK & PARTNERS, s. r. o.**, 29. augusta 5, Bratislava, IČO 35 947 381, proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 9 Co 112/2018 z 9. septembra 2019 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 20. novembra 2019 domáha vyslovenia porušenia svojich základných práv nebyť odňatý zákonnému sudcovi podľa čl. 48 ods. 1 a základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd napadnutým uznesením krajského súdu. Sťažovateľka sa domáha zrušenia napadnutého uznesenia, vrátenia veci na ďalšie konanie a priznania náhrady trov konania. Napadnuté uznesenie bolo sťažovateľke doručené 24. septembra 2019.

2. Vo veci pred všeobecným súdom je sťažovateľka žalobcom o náhradu škody vo výške 14 060 634,60 eur spolu s príslušenstvom voči žalovanému hlavnému mestu Slovenskej republiky Bratislava, Primaciálne námestie 1, Bratislava (ďalej len „žalovaný“). Sťažovateľka na Okresnom súde Bratislava I uspela sčasti (rozsudok č. k. 19 C 191/2005 z 2. februára 2018). Na základe odvolania oboch strán bola vec predložená krajskému súdu (č. k. 9 Co 112/2018). Dňa 23. júla 2018 vydal predseda krajského súdu uznesenie, ktorým vylúčil z pojednávania a rozhodovania [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], pretože rozhodovali vo veci na súde prvej inštancie. Krajský súd už v novom zložení senátu touto ústavnou sťažnosťou napadnutým

uznesením zrušil rozsudok okresného súdu a vrátil mu vec na ďalšie konanie (uznesenie č. k. 9 Co 112/2018 z 9. septembra 2019).

3. Podstata ústavnej sťažnosti spočíva vo výhrade, že uznesenie predsedu krajského súdu o vylúčení sudkyň nebolo sťažovateľke doručené a nie je právoplatné [porušenie § 238 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“)]. Podľa sťažovateľky iba právoplatné uznesenie o vylúčení sudkyň môže vyvolať právne záväzné účinky, a preto senát nemohol zasadiť v novom zložení a zrušiť rozsudok okresného súdu.

4. Predseda krajského súdu na výzvu ústavného súdu sa vyjadril, že z dikcie ustanovenia § 235 ods. 2 zákona CSP vyplýva, že stranám sa doručujú iba uznesenia, (i) proti ktorým je prípustné odvolanie, (ii) pri ktorých je to pre vedenia konania potrebné a (iii) ktorými sa v konaní ukladá povinnosť. Podľa jeho názoru nebolo potrebné ním vydané uznesenie o vylúčení sudkyň stranám sporu doručovať. Tiež uviedol, že sťažovateľka nadobudla vedomosť o zmene zloženia senátu už v predstihu, a to z uznesenia krajského súdu o pripustení nového žalobcu do konania z 23. apríla 2019, ktoré vydal senát už v novom zložení.

5. Ústavný súd zaslal sťažovateľke k replike vyjadrenie predsedu krajského súdu, ku ktorej sa sťažovateľka vyjadrila 30. septembra 2020 tak, že uznesenie o pripustení žalobcu do konania z 23. apríla 2019 bolo sťažovateľke doručené, avšak ani po oboznámení sa s týmto uznesením jej nebol zrejmý dôvod, prečo je v závere uznesenia sudkyňa [REDAKOVANÉ] ako členka senátu. Sťažovateľka preto napadla až kasačné rozhodnutie, kde je otázka zákonnosti zloženia senátu podstatnejšia ako v prípade uznesenia potvrdzujúceho zámenu strany sporu.

II.

6. Úlohou ústavného súdu je v zásade posúdiť, či je konanie pred všeobecným súdom spravodlivé ako celok (pozri tiež rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Komanický proti Slovenskej republike zo 4. 6. 2002, č. 32106/96, bod 47). To je v zásade možné až po jeho definitívnom skončení. Povinnosť chrániť základné práva totiž majú aj všeobecné súdy a až v prípade, keď v tejto úlohe zlyhajú v zásade ako celok, môže do ich činnosti zasiahnuť ústavný súd (IV. ÚS 79/2020). Ústavný súd preto spravidla neprístupuje k prieskumu zrušujúcich rozhodnutí odvolacích súdov a nezasahuje do prebiehajúceho, ešte neskončeného konania pred všeobecnými súdmi (II. ÚS 562/2018, II. ÚS 406/2018, III. ÚS 481/2017). Takýto prieskum je prípustný len veľmi výnimočne, a to v situácii, keď by namietané pochybenie zaťažilo celý ďalší proces zásadnou vadou, ktorá by už nebola reparovateľná v ďalšom konaní (III. ÚS 46/2013, I. ÚS 227/2018).

7. Ústavný súd musí na tomto mieste prisvedčiť sťažovateľke a uznať, že jej sťažnostná argumentácia zapadá do rámca procesných väd rozhodnutia. Ide dokonca o vadu, pre ktorú ústavný súd podrobil ústavnému prieskumu napadnuté kasačné rozhodnutie.

8. Ústavný súd v posudzovanej veci vidí pochybenie oboch sporových strán súdneho konania, čo bol aj hlavný dôvod, prečo sťažnosť v konečnom dôsledku posúdil ako zjavne neopodstatnenú, a teda došlo k jej odmietnutiu. Na jednej strane platí, že súd je viazaný uznesením, len čo ho vyhlásil, a ak nebolo vyhlásené, len čo ho vydal (§ 237 ods. 1 CSP). Na strane druhej je povinnosťou súdu (bez ohľadu na formáciu, ktorá do procesu ingeruje, nevynímajúc predsedu

všeobecného súdu) uznesenie písomne vyhotoviť a doručiť ho sporovým stranám, ak to je pre vedenie konania potrebné (§ 235 ods. 2 CSP). Podľa názoru ústavného súdu teda predseda súdu uznesenie o zmene obsadenia senátu sporovým stranám doručiť mal. V každom jednotlivom prípade totiž musia byť aplikované jasné pravidlá a existovať jasné záruky, ktoré zaistia objektivitu a transparentnosť a vylúčia akýkoľvek náznak svojvôle pri pridelovaní jednotlivých vecí sudcom *ad hoc* (m. m. rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci DMD Group, a. s., proti Slovensku z 5. 10. 2010).

9. Naproti tomu je potrebné uviesť, že aj napriek nedoručeniu uznesenia predsedu súdu o zmene obsadenia rozhodovacieho telesa sťažovateľke bolo jej doručené rozhodnutie iné, z ktorého uvedená informácia vyplýva. Sťažovateľka mohla v prípade pochybností využiť napríklad inštitút námietky zaujatosti, ktorým bolo možné otestovať zákonnosť zloženia senátu alebo nahliadnuť do spisu. Uvedené nerealizovala a argument sťažovateľky spočívajúci v tom, že napadla až kasačné rozhodnutie, kde je otázka zákonnosti zloženia senátu podstatnejšia ako v prípade uznesenia potvrdzujúceho zámenu strany sporu, ústavnoprávne neobstojí.

10. Pre záver ústavného súdu je kľúčové, že postup všeobecného súdu bol v súlade s rozvrhom práce, pričom o uvedenej personálnej zmene sporové strany napokon mali vedomosť a mohli brániť svoje práva. Aj keď súd nepostupoval tak, ako postupovať mal (uznesenie o zmene zloženia senátu bolo potrebné doručiť), svoje pochybenie *de facto* napravil, a teda nie je dôvod na ingerenciu ústavného súdu do tohto procesu.

12. Z uvedených dôvodov ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú [§ 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov].

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. februára 2021

Robert Šorl
predseda senátu